

שם הכלי: שאלון התנהגות מסתגלת (ABS-RCII Residential & Adaptive Behavior Scale – Community – Second Edition)

פותח במקור בשנת: 1993, על ידי: Nihira, Leland, & Lambert

תורגם לעברית בשנת: לא ציין, על ידי: לא ציין

1	מטרת הכלי	לבדוק התנהגות מסתגלת (יכולת הפרט להתמודד עם הדרישות הטבעיות והחברתיות שמציבה לו הסביבה) באמצעות הכלי להערכת התנהגות מסתגלת של ה"אגודה האמריקאית לפיגור שכלי": ABS-RCII
2	סוג כלי המחקר	שאלון
3	אוכלוסיית היעד	אנשים עם פיגור שכלי
4	אופי הדיווח	דיווח של אדם המכיר את הנבדק
5	מבנה הכלי	שני חלקים: 1. עצמאות אישית – תפקוד עצמאי, התפתחות פיזית, פעילות כלכלית, ועוד... 2. התנהגות חברתית – הפרעות אישיות והפרעות התנהגותיות.
6	סוג סולם המדידה	חלק מהפריטים הם בעלי סקלת ליקרט רגילה מ-0 עד 3,2 או 4, ושאר הפריטים מורכבים כל אחד ממספר שאלות אשר התשובה עליהן היא "כן" או "לא". הציון בפריטים אלה נקבע לפי מספר השאלות שזכו בתשובה חיובית (או שלילית). בחלק א' ציון גבוה יותר משמעו עצמאות אישית רבה יותר, ובחלק ב' ציון גבוה יותר משמעו הפרעה חברתית רבה יותר. ראה פירוט במחקר של ליטבראון (2000).
7	סוג הפריטים בכלי	דירוג
8	אורך הכלי	במחקר של ליטבראון (2000) נבחרו 30 פריטים על פי הרלוונטיות שלהם לתחום הפנאי. (13 פריטים של עצמאות אישית ו-17 פריטים של התנהגות חברתית).
9	מהימנות	מהימנות השאלון נעה בין 0.92 ל-0.99. המהימנות שדווחו במחקר של ליטבראון (2000) – חלק א': 0.81, חלק ב': 0.88
10	תקיפות	ליטבראון (2000): "הסקלה נבחנה באוכלוסייה של אנשים עם פיגור שהוגדרו כבר בעבר, במוסדות, בדיוור קהילתי ובבתי ספר ציבוריים. היא הועברה ללמעלה מ-4000 אנשים מפגרים ברחבי ארה"ב. השאלון תוקף בעזרת מספר שאלוני הסתגלות אחרים. המתאמים בינו לבין השאלונים האחרים נעים בין $r=0.31$ ל- $r=0.71$. בנוסף, השאלון נמצא מבחין באופן מובהק בין אנשים שאובחנו קודם להעברתו כמפגרים ואנשים שלא אובחנו כך."

רשימת מחקרי קרן של"ם אשר עשו שימוש בכלי:

מק"ט	שם המחקר
501	ליטבראון ורדה (2000). דימוי עצמי והתנהגות מסתגלת אצל אנשים מפגרים המשתתפים בפעילות פנאי עם אנשים רגילים. אונ' חיפה. תואר שני. מנחה: ד"ר דובדבני אילנה.
6	ד"ר דובדבני אילנה, ד"ר נאור חות (2004). מעמדו של אדם עם פיגור שכלי במפעל מוגנים רבי נכויות. אוניברסיטת חיפה.

1 0

תנועות/יה איטיות ו"נגרות"

6. ריכוז

(הקף בעיגול את הרמה הגבוהה ביותר)
מתרכזות בפעילויות תכליתיות (משחק, קריאה, סדר וניקיון וכד')
במשך יותר מ- 15 דקות
מתרכזות בפעילויות תכליתיות במשך עד 15 דקות
מתרכזות בפעילויות תכליתיות במשך עד 10 דקות
מתרכזות בפעילויות תכליתיות במשך עד 5 דקות
איננה מתרכזות בפעילויות תכליתיות אפילו במשך 5 דקות

4
3
2
1
0

7. התמדה

(הקף את התשובות בעיגול)
במידה ופריטים אלה אינם מותאימים לנבדקת - למשל, מאחר שהוא/היא איננה מסוגלת כלל להשתתף בפעילויות מאורגנות כלשהן - נא לסמן X במשבצת ולסמן "כן" עבור כל הפריטים.

לא כן
1 0
1 0
1 0
1 0
1 0

איננה מסוגלת לארגן משימות
מתיאשט בקלות
איננה מצליחה לסיים משימה
קופצת מפעילות אחת לשנייה
זקוקה לעידוד מתמיד כדי לסיים משימה

אחריות

8. אתריות אישיות

(הקף את התשובות בעיגול)
בדרך כלל שומרת על שליטה עצמית
מבינה את המשמעות של הגעה בזמן
מחפשת ומקבלת עזרה בהוראות
מזוהת (למורה, למשגיח וכד') במידה ויש בעיה

לא כן
0 1
0 1
0 1
0 1

חיברות

9. שיתוף פעולה

(הקף את הרמה הגבוהה ביותר בעיגול)
מציגה עזרה לאחרים
מוכנה לעזור אם מבקשים ממנה
איננה עוזרת לאחרים לעולם

2
1
0

10. מעולה הדידית

(הקף בעיגול את הרמה הגבוהה ביותר)

3

מבצעת פעולה הדידית במסגרת משחקים קבוצתיים או פעילויות קבוצתיות
מבצעת פעולה הדידית לפחות במשך זמן קצר (מציגה או מציגה צעצועים,
בגדים וכי' לאחרים)
מחקה אחרים אך כמעט ואיננה מבצעת פעולה הדידית אמיתית
איננה מניבה לאחרים בצורה מקובלת מבחינה חברתית

2
1
0

11. השתתפות בפעילויות קבוצתיות

(הקף בעיגול את הרמה הגבוהה ביותר)

זוהת פעילויות קבוצתיות (כמנהיגה וכמארגנת)
משתתפת בפעילויות קבוצתיות בצורה ספונטנית וברצון (השתתפות פעילה)
משתתפת בפעילויות קבוצתיות אם מעוררים אותנה לכך (השתתפות סבילה)
איננה משתתפת בפעילויות קבוצתיות או נסוגה מהן

3
2
1
0

אחר, פרט

17. משתמשת בשפה עצבנית

משתמשת בשפה תוקפנית, כמו "אדוויטי", "טיפשי" וכד'
 נשבעת, מקללת או משתמשת בשפה גסה
 צוחצח או צועקת אימים באלמות
 מאיימת מילולית על אחרים, מאיימת באלמות מילולית
 אחר, פרט

18. מגיבה בצורה גרועה לתוכול

מאשימה אחרים בטעויות שלה
 נסוגה או פורשת כשמכשילים אותה
 מתרגזת כשמכשילים אותה
 מתפרצת בזעם כשלא מצליחה בדרכה
 אחר, פרט

19. מפריעה לפעילויות של אחרים

מפריעה תמיד
 מפריעה לפעילויות של אחרים, למשל עיי חסימת המעבר,
 הפיכת כיסאות גלגלים וכד'
 מקלקלת עבודות של אחרים
 מעיפה חפצים שאחרים עובדים אתם, כמו פאזלים,
 קלפי משחק וכד'
 חוטפת דברים מידי אחרים
 אחר, פרט

קונפורמיות

20. מתנגדת לציית להוראות, למלא בקשות או לבצע מקורות

מתעצבת או מתרגזת אם נותנים לה/ה פקודה ישירה
 מעמידה פנים שלא שמעה ואינה מציינת לחזרות
 איננה שמה לב להוראות
 מסרבת לעבוד על משימה שניתנה לה/ה
 מהססת זמן רב לפני ביצוע משימה שניתנה לה/ה
 עושה את החפץ ממה שביקשו ממנה
 עושה את החפץ ממה שביקשו ממנה
 אחר, פרט

21. נותנת/גול שלא כהלכה בנסיבות קבוצתיות

מפריעה בשיחות קבוצתיות בכך שמדברת על עניינים
 לא קשורים
 מפריעה למשחקים בכך שאינה מסכים לשחק לפי הכללים
 מפריעה לפעילויות קבוצתיות בכך שעושה רעש או מפגין
 התנהגות חריגה
 אינה יושבת במקום בזמן שיעור כחתי, ארוחה בביה"ס
 או פעילות אחרת
 אחר, פרט

2 1 0

לא 0
 לפ 1
 לעק 2
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0

לא 0
 לפ 1
 לעק 2
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0

לא 0
 לפ 1
 לעק 2
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0

לא 0
 לפ 1
 לעק 2
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0

לא 0
 לפ 1
 לעק 2
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0
 2 1 0

وحدة التحليل الإحصائي
 יחידת הניתוח הסטטיסטי

04-6286610/746 Stats_unit@qsm.ac.il 04-6286735

מהימנות

22. לא מכבד/ת את הרכוש של אחרים

לעק	לפ	לא
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0

אינו/ה מחזירה פריטים ששאלה מאבדת חפצים של אחרים מבצעת נזקים בחפצים של אחרים אינו/ה מבחירה בין רכוש/ה לרכוש אחרים אחר, פרט

23. מסב/ה נזק לרכוש/ה הפרטי

לעק	לפ	לא
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0

קורעת, תולשת או מכרסמת את בגדי/ה מלכלכת את חפצי/ה קורעת את עתונת/ה, ספריו/ה או חפצים אחרים שלה/ה אחר, פרט

24. מסב/ה נזק לרכוש ציבורי

לעק	לפ	לא
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0

קורעת עיתונים, ספרים או חפצים ציבוריים אחרים פוגמת בריהוט (בעטת, מקללת, מפילה) שוברת חלונות דוחסת נייר טואלט או חומרים מוצקים אחרים לאסלה, שגורמים לכך שהאסלה תיסתם אחר, פרט

25. חסר/ת נימוסים

לעק	לפ	לא
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0

מדברת קרוב מדי לפניכם של אחרים נושפת על פניהם של אחרים מנחקת על אחרים מנשקת או מלקקת אחרים מחבקת או מועדת אחרים נוגעת באחרים בצורה לא הולמת נתלה/ת על אחרים ואינו/ה מרפה אחר, פרט

26. בעל/ת נטייה לחיפראקטיביות

לעק	לפ	לא
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0

דבר/ת יתר לא יושבת בשקט לכל אורך זמן שחוא תמיד ר/ה או קופץ סביב החדר או האולם תמיד זז/ה או נעה בקוצר רוח אחר, פרט

התנהגות מינית

27. חושפת את גופם/ה בצורה מגונה

לעק	לפ	לא
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0

חושפת את גופם/ה שלא לצורך לאחר שימוש בשירותים מורידה את מכנסי/ה או מרימה את שמלתה בציבור חושפת את גופם/ה באופן מוגזם במהלך פעילות כמו משחק, ריקוד, ישיבה וכד' מתפשטת במקומות ציבוריים או בפני חלונות פתוחים אחר, פרט

57

הפרעות התנהגות אישיותיות

28. נוטה להעריך יתור על המידה את יכולותי/ה

לעק	לפ	לא
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0

איננה מכירה את מגבלותי/ה
 בעלת דימוי עצמי גבוה מדי
 מדברת על תכונות עתידיות לא מציאותיות
 אחר, פרט

29. מגיב/ת בצורה גרועה לביקורת

לעק	לפ	לא
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0

איננה מדברת כשמתקנים אותה/
 נסוגה כשמבקרים אותה/
 מדוכאת כשמבקרים אותה/
 צועקת ובוכה כשמתקנים אותה/
 אחר, פרט

30. דורש/ת תשומת לב או תשבחות מוגזמות

לעק	לפ	לא
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0
2	1	0

רוצה תשבחות מוגזמות
 מקטמת בתשומת לב שאחרים מקבלים
 דורשת הבטחות לתשומת לב
 משתטה כדי לקבל תשומת לב
 אחר, פרט